

HEMSKHET, f. 3. Egenskapen att vara hemsk.
HEMSKT, adv. På ett hemskt sätt, med hemskhet. *Blicka h.*, med en hemsk min.

HEMSKJUTA, v. a. 3. (böjes som *Skjuta*) Öfverlemla något till en annans bedömande. *Låt oss h. saken till någon gemensam väns bedömande.*

HEMSLÖJD, m. 3. Se *Husslöjd*.

HEMSTÄLLA, v. a. 2. Öfverlemla till en annans bedömande. Brukas af en lägre, underordnad person eller myndighet, eller ock samtalsvis af artighet. *H. till senaten, till folket, om etc. Jag tager mig friheten h., om det kan vara rådligt att så gå till väga.*

HEMSTÄLLAN, f. sing. indef. Se *Hemställning*.

HEMSTÄLLANDE, n. 4. Den framställning, man gör, då man hemställer något.

HEMSTÄLLNING, f. 2. 1) Se *Hemställande*. — 2) Innehållet af hvad som blifvit hemställt. *Hans h. gick derpå ut, att . . .*

HEMSYND, f. 3. Se *Skötesynd*.

HEMSÖKA, v. a. 2. (om Gud) 1) (bibl.) Särskilt värda sig om. *Gud h-ker de rållfärdiga*. — 2) Antingen till straff eller pröfning tillsända någon ondt. *Gud h-ker syndare med straff. H. med krig, sjukdom.* — *Hemsökande*, n. 4. o. *Hemsökning*, f. 2.

HEMTA, m. fl., se *Hämta*.

HEMTAMD, a. 2. 1) Säges om tända djur, som uppfödas i eller vid en persons bostad. Brukas isynnerhet om fåglar. *H-t fjäderfä.* — *Motsats*: Vild. — 2) (fig. fam.) Se *Hemmastadd*.

HEMUL, hémull, m. sing. (lagt.) Den ersättning, som en köpare har rätt att fordra af säljaren, i fall köpet återgår. *Stända h.*, se *Hemula*.

HEMULA, hémulla, v. a. 1. (lagt.) Åt köpare af egendom öfverlåta fulla ägande rätten dertill, med skyldighet att gifva ersättning, i fall köpet sedan återgår.

Anm. *Hemula* heter i gamla språket äfven *Heimula*, af *Heimil*, egen; betyder således: göra sin egendom till en annans egen, d. v. s. gifva honom äganderätten dertill.

HEMULSMAN, m. 3. pl. — *män*. (lagt.) 1) Säljaren af en egendom, såsom underkastad skyldigheten att svara för hemul. — 2) Den, som bör, när klander af egendomsköp uppkommer, visa sin äganderätt till den egendom, han försålt.

HEMVAND, a. 2. Se *Hemtamd*.

HEMVIST, hémvíst, n. 3. Ställe, der någon bor. — *Syn*. Se *Hem*.

HEMVUXEN, a. 2. neutr. — *et*. Som växt på ens egen mark. *Dessa drufvor äro h-ana*.

HEMVÄFD, a. 2. 1) Väfd hemma i ens eget hus. *Bondqvinorna bruka mycket h-a kläder.* — 2) Som blifvit väfd i hushåll, ej på fabrik. *Köpa h-t tyg.*

HEMVÄFNAD, m. sing. 1) Väfnad, som sker hemma i ens eget hus, eller i enskilda hushåll, ej på fabrik. — 2) Hemväfdt tyg.

HEMVÄG, m. sing. *På h-en*, på återvägen till hemmet. *Vara på h-en. Begifva sig på h-en. På h-en råkade jag en god vän.*

HEMÅT, hémått, adv. Åt, till hemmet, hemorten, hemlandet. *Gå, vandra, begifva sig, vända om h.*

HEN, hén, m. 2. Mjuk brynsten. Har sammansättningen Oljehen.

HENNE, hä'ne, dativ och ackusativ af pron. pers. *Hon. Jag gaf h. ett klädningstyg. Jag har sökt h. Jag skall komma ihåg h.*

HENNES, hä'nness, genitiv af pron. pers. *Hon. H. föräldrar, h., och icke mina.*

HEPATISK, a. 2. (af gr. *Hepar*, lefver) 1) Som angår lefvern. *H-t medel*, emot lefversjukdomar. — 2) (kem.) Säges om kroppar, som innehålla svafvelbundet väte eller svafvelbundet alkali. *H-t bad*, svafvelbad, hvilket beredes af 2—6 lod svafvellefver, som upplöses i ljumt vatten och sedan uttröres i badet.

HEPTAGON, hepptagån, m. 3. (geom.) Sjuhörnig figur.

HEPTANDRIA, hepptandria, f. sing. Sjunde klassen af Linnés växtsystem, bestående af växter med sju ståndare.

HERALDIK, --i'k, f. 3. Lära om vapen och sköldemärken. — *Syn*. Vapenkonst; Vapenlära.

Anm. Ordet har sitt namn af *Herold*, emedan det var härolders pligt att känna olika ätters vapen och kunna förklara deras uppkomst och betydelse.

HERALDISK, a. 2. Som tillhör eller har afseende på heraldiken. *H-a figurer*.

HERBARIUM, härrbárium, n. 3. pl. — *ier*. (lat.) Samling af torkade örter.

HERBERGE, härbär'rie, n. 4. 1) Ställe, der man på resor tar in och hvilat öfver. *Gifva någon h.* — 2) Värds hus. — 3) Ställe, der samtliga gesällerna af ett handverksskrå hålla sina sammankomster, förvara sin låda och herbergera vandrande eller sköta sjuka gesäller. *Skomakar-gesällernes h.*

Anm. *Herberge* kommer af gamla ordet *Her*, härskara, och *Berga*, skydda, gifva tak öfver hufvud.

HERBERGERA, v. a. 1. Gifva herberge. *H. resande.* — *Herbergerande*, n. 4. o. *Herbergering*, f. 2.

HERCULES, m. fl., se *Herkules*.

HERDE, hërde, m. 2. pl. *herdar*. 1) En, som vaktar och sköter boskap. Har sammansättningarna Boskaps-, Fä-, Får-, Ox-, Ko-, Svin-, Getaherde. — 2) (fig.) a) Älskare. *En trogen h.* — b) *Andlig h.*, prest. Kallas äfv. *Sjalaherde*. — *Ss. H-dans, -fest, -koja, -lesnad, -lif, -lik, -län, -pipa, -ständ, -sång, -visa, -väska.*

HERDABREF, n. 3. En biskops cirkulärbref till presterna i hans stift rörande kyrkliga angelägenheter. Skrifves äfv. *Herdebref*.

HERDASPEL, n. 3. Dramatisk idyll, hvori herdar och herdinnor äro de spelande personerna.

HERDEBREF, se *Herdabref*.

HERDEDIKT, f. 3. Ett slags idyll, hvaruti herdellifvet framställes.

HERDEFLÖJT, m. 3. Ett slags pipa, bestående af flera hopfogade rör af olika längd och storlek, af hvilka hvart ett, då det föres förbi den blåsande munnen, gifver sin särskilda ton. Kallas äfv. *Pans slöjt* och *Syrinx*.

HERDEFOLK, n. 3. Folk, hvans boningar bestå af tält eller rörliga hyddor. *Hebreerne voro till en början ett h.* Kallas äfv. *Nomader*.

HERDEFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar*. Fågel af Vadarne, hemmastadd i Sydamerika, med mycket stora sporrar, och under skinnet uppblåst med luft. *Palamedea Chavaria*.

HERDEGOSSE, m. 2. pl. — *gossar*. *Gosse*, som vallar boskap.

HERDEHATT, m. 2. Sådan hatt, som herdar bruka.